

NEGOCJACJE I MEDIACJE

JAKO FORMY POZASĄDOWEGO
ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTU

PORADNIK PRAWNY

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Alternatywne sposoby rozwiązywania sporów.....	5
2. Czym są negocjacje?.....	5
3. Czym jest mediacja.....	7
4. Różnice pomiędzy negocjacjami i mediacją.....	7
5. Mediacja i negocjacje - podobieństwa.....	7
6. Rodzaje konfliktów, które mogą być poddane mediacji.....	9
7. Kto może zostać mediatorem?.....	11
8. Kto może zostać negocjatorem?.....	13
9. Wspólne zasady negocjacji i mediacji.....	13
10. Koszty mediacji i negocjacji.....	13
11. Zalety mediacji i negocjacji.....	13
12. Przerwanie biegu przedawnienia w związku ze wszczęciem postępowania medacyjnego.....	15
13. Jak zgłosić się do mediacji w punktach NPP i NPO?.....	15

WSTĘP

Szanowni Państwo,

rozstrzyganie konfliktów w oparciu o tradycyjny system sądownictwa powszechnego niesie ze sobą wiele trudnych emocji. Dlatego wtedy, gdy jest to możliwe warto wziąć pod uwagę skorzystanie z alternatywnych form rozwiązywania sporów - negocjacji lub mediacji.

Zarówno negocjacje jak i mediacje mają na celu dojście do porozumienia i zażegnanie sporu. Obie te formy są również dobrowolne tzw. wymagają akceptacji wszystkich stron.

W przygotowanym dla Państwa poradniku pragniemy przedstawić najistotniejsze aspekty, jakie wiążą się z negocjacjami i mediacjami, a także podpowiedzieć, jakie kroki należy poczynić, aby móc z tych form skorzystać. Aktualizacje poradnika będą dla Państwa dostępne na stronie internetowej www.dogma.org.pl

Prawnicy i doradcy Stowarzyszenia "DOGMA"

Potrzebujesz pomocy prawnej?
Skontaktuj się z nami – tel. 79 88 69 599

**Umów się na bezpłatną poradę z doradcą Stowarzyszenia "DOGMA"
i dowiedz się jak w pełni korzystać ze swoich praw!**

Porady prawne świadczone są również telefonicznie.
Wykaz punktów z numerami do zapisów można znaleźć na stronie:
www.dogma.org.pl

Zapraszamy również na wirtualne spotkania z prawnikami, doradcami obywatelskimi i mediatorami w ramach cyklu wywiadów: „Spotkanie z prawnikiem”. Zachęcamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku oraz kanału YouTube.

1. ALTERNATYWNE SPOSOBY ROZWIĄZYWANIA SPORÓW

Alternatywne sposoby rozwiązywania sporów czyli ADR (ang. Alternative Dispute Resolution) stanowią możliwość rozstrzygnięcia konfliktu poza tradycyjnym system sądownictwa powszechnego.

Negocjacje i mediacje są to dobrowolne metody rozwiązywania konfliktów, które aby mogły być realizowane wymagają akceptacji przez wszystkie strony, dążące do zażegnania sporu.

W negocjacjach ważna jest przede wszystkim rozmowa. Negocjacje prowadzone są przez same strony lub przez zawodowych negocjatorów, którzy działają w ich imieniu. Zawodowym negocjatorem są najczęściej profesjonalni prawnicy, adwokaci, radcowie prawni.

Mediacja to próba doprowadzenia do satysfakcjonującego obie strony rozwiązania konfliktu przy udziale mediatora, który wspiera przebieg rozmów i pomaga w wypracowaniu porozumienia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z mediacji można skorzystać przed złożeniem sprawy do Sądu i wtedy mamy do czynienia z mediacją pozasądową lub w trakcie trwania postępowania sądowego i wtedy jest to mediacja sądowa.

Zamiast się sądzić, negocjuj i mediuj!

2. CZYM SĄ NEGOCJACJE?

Negocjacje to dwustronny proces komunikowania się poprzez, który strony dążą do osiągnięcia możliwie korzystnego rozwiązania częściowego konfliktu interesów.

Negocjacje często dotyczą stron, które w stosunku do siebie pozostają w jakiejś zależności, dlatego wypracowanie wspólnego rozwiązania leży w interesie wszystkich ich uczestników.

Rozróżniamy trzy podstawowe rodzaje negocjacji:

- **Negocjacje zwyczajne** – dotyczą wewnętrznych problemów i stosunków w pracy pomiędzy pracownikami, np.: ustalenie warunków wynagrodzenia i świadczeń pracowniczych, określenie zadań na danych stanowiskach i obowiązków

- **Negocjacje handlowe** – odbywają się zwykle między przedsiębiorcami; ich głównym czynnikiem jest korzyść finansowa, np.: zdobycie kontraktu lub klienta, opracowanie harmonogramu dostaw towarów i usług, uzgodnienie dotyczące jakości i ceny produktu
- **Negocjacje prawne** – są zwykle oficjalne i prawnie wiążące np.: postępowanie zgodne z lokalnym ustawodawstwem i polityką państwa

3. CO TO JEST MEDIACJA?

Mediacja to próba doprowadzenia do satysfakcjonującego obie strony rozwiązania konfliktu przy udziale mediatora, który wspiera przebieg rozmów i pomaga w wypracowaniu porozumienia.

Mediacja ułatwia rozwiązanie konfliktu drogą bez przemocy oraz jest narzędziem prowadzącym do ugodowego zażegnania sporu.

4. RÓŻNICE POMIĘDZY NEGOCJACJAMI I MEDIACJĄ

Mediację najlepiej można zrozumieć jako wspomagane negocjacje, zaś negocjacje stanowią najbardziej powszechne postępowanie, stosowane w budowaniu relacji prawnych i rozwiązywaniu sporów.

RÓŻNICE	NEGOCJACJE	MEDIACJE
Udział bezstronnego mediatora	TAK	NIE
Dobrowolność	TAK	NIE
Akceptowalność	TAK	NIE
Neutralność	TAK	NIE

5. MEDIACJA I NEGOCJACJE - PODOBIENSTWA

Istota negocjacji i mediacji jest w zasadzie identyczna. W obu przypadkach chodzi o osiągnięcie dobrowolnego porozumienia przez samych zainteresowanych. Zarówno negocjacje jak mediacje, to ukierunkowana rozmowa. Cechuje je duża elastyczność, co do zakresu przedmiotowego, czasu, a także miejsca. To same strony mają decydujący wpływ na ich przebieg, nadając im prywatny, poufny charakter.

Cel negocjacji i mediacji

Celem zarówno negocjacji, jak i mediacji jest osiągnięcie dobrowolnego porozumienia przez strony.

Przepisy regulujące negocjacje i postępowanie mediacyjne

Brak jest przepisów regulujących **negocjacje**. Jednakże negocjacje powinny zostać przeprowadzone zgodnie z art. 353 [1] kodeksu cywilnego. Strony podejmując negocjacje mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Mediacja jest uregulowana w kodeksie postępowania cywilnego w art. 183¹-183¹⁵. Ponadto mediacja została uregulowana w art. 4a ustawy o Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, Nieodpłatnym Poradnictwie Obywatelskim oraz Edukacji Prawnej z dnia 17 stycznia 2019 roku.

Ugoda zawarta w trakcie mediacji i negocjacji

Ugoda zawarta **przed mediatorem**, po jej zatwierdzeniu przez Sąd ma moc prawną na równi z ugodą zawartą bezpośrednio przed Sądem. Ugoda mediacyjna zatwierdzona przez Sąd stanowi tytuł egzekucyjny, który podlega wykonaniu w drodze egzekucji komorniczej. Ugoda zawarta w mediacji powinna być zgodna z prawem i zasadami współżycia społecznego, nie powinna zmierzać do obejścia prawa, być zrozumiała i nie zawierać sprzeczności.

Ugoda zawarta **w wyniku negocjacji** jako forma porozumienia pomiędzy stronami ma zagwarantować szybkie i bezkonfliktowe załatwienie sprawy. Jest to umowa zawarta pomiędzy stronami, w ramach której strony formułują najdogodniejsze rozwiązanie istniejącego lub potencjalnego konfliktu. W przypadku braku wywiązania się stron z postanowień ugody stanowi ona dowód, na podstawie którego można wnieść powództwo do sądu.

6. RODZAJE KONFLIKTÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ PODDANE MEDIACJI

Konflikt oznacza niezgodność, sprzeczność interesów, spór oraz zatarg. Zjawisko konfliktu jest nieodłącznym elementem życia społecznego. Wyróżniamy konflikty wartości, relacji, danych, interesów oraz konflikty strukturalne.

Do przykładowych spraw, jakie mogą zostać rozstrzygnięte w wyniku mediacji należą **spory**:

- rodzinne
- sąsiedzkie
- cywilne
- karne
- odszkodowawcze
- wynikające z prawa pracy

Każdy z nas negocjuje codziennie, choć zapewne nie zwraca na to uwagi. A zatem wszelkie sprawy mogą zostać poddane negocjacjom.

7. KTO MOŻE ZOSTAĆ MEDIATOREM?

Mediatorem może zostać zgodnie z art. 183 kodeksu postępowania cywilnego osoba fizyczna, mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych.

Mediator posiada fachową, profesjonalną wiedzę ukierunkowaną na pomoc w rozwiązywaniu sporów i konfliktów. Ma wiedzę teoretyczną i praktyczną, która stanowi narzędzie do zażegnania konfliktu pomiędzy stronami. Mediator nie posiada władzy podejmowania decyzji za strony konfliktu, nie może narzucić im własnego zdania lub rozwiązania problemu. Pomaga stronom we wzajemnym wysłuchaniu się, przedstawieniu argumentów oraz odnalezieniu wspólnych interesów i wypracowaniu możliwych rozwiązań.

Mediator jest moderatorem dyskusji pomiędzy zwaśnionymi stronami, który usuwa występujące bariery komunikacji, aby strony doszły do wzajemnie akceptowalnego porozumienia.

Na podstawie obowiązujących przepisów prawa mediator zobowiązany jest do przestrzegania zasady POUFNOŚCI, BEZSTRONNOŚCI, NEUTRALNOŚCI oraz DOBROWOLNOŚCI.

Mediator musi zachować wszystko, o czym dowiedział się w trakcie mediacji, w tajemnicy. Nie ma prawa udostępniać informacji z przebiegu mediacji innym osobom, chyba, że strony obopólnie wyrażą na to zgodę. Mediatora nie można powołać na świadka w przypadku nie dojścia stron do porozumienia i konieczności wytoczenia powództwa. Mediator jest osobą bezstronną, co oznacza, że nie przychyli się do racji żadnej ze stron. Musi być neutralny wobec przedmiotu sporu, co stanowi o tym, że nie może narzucać stronom rozwiązań. Nie może też nakłaniać strony do zawarcia porozumienia, ponieważ mediacja jest dobrowolna.

8. KTO MOŻE ZOSTAĆ NEGOCJATOREM?

Negocjatorem może zostać każda osoba. Jednakże najczęściej w imieniu stron uczestniczących w negocjacjach występują profesjonalni pełnomocnicy – adwokaci lub radcowie prawni.

Negocjator reprezentuje jedną ze stron. Jego działania są nakierowane na zabezpieczenie interesów swojej firmy lub swojego zleceniodawcy.

9. WSPÓLNE ZASADY MEDIACJI I NEGOCJACJI

RÓWNOŚĆ – strony sporu mają równe prawa, w tym prawo do zabierania głosu

POUFNOŚĆ – podczas trwania postępowania mediacyjnego oraz po jego zakończeniu strony oraz mediatora obowiązuje zachowanie tajemnicy, co do całego przebiegu rozmów. Strony podejmujące negocjacje również powinny zachować dla siebie powzięte informacje i ustalenia.

10. KOSZTY MEDIACJI I NEGOCJACJI

W punktach nieodpłatnej pomocy prawnej oraz w punktach nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mediacja jest usługą świadczoną bezpłatnie, dla osób które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

W przypadku mediacji ze skierowania Sądu w sprawach majątkowych wynagrodzenie mediatora wyniesie 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150 złotych i nie więcej niż 2000 złotych za całość postępowania mediacyjnego.

Natomiast w sprawach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, oraz w sprawach o prawa niemajątkowe wynagrodzenie mediatora za prowadzenie postępowania mediacyjnego wynosi za pierwsze posiedzenie 150 złotych, a za każde kolejne – 100 złotych, łącznie nie więcej niż 450 złotych.

Negocjacje pomiędzy stronami nie podlegają opłatom.

11. ZALETY MEDIACJI I NEGOCJACJI

- odformalizowana procedura
- szybkość postępowania
- budowanie wzajemnego szacunku

- konstrukcja prawidłowych relacji społecznych
- osiągnięcie wzajemnie wypracowanego porozumienia
- przełamywanie barier komunikacyjnych pomiędzy ludźmi
- rozładowywanie napięcia, co umożliwi dalszą współpracę w przyszłości
- rozwiązywanie konfliktu na miarę potrzeb stron
- zapewnienie równości stronom sporu
- umożliwienie swobodnego wypowiedzenia się i prezentację swoich racji

12. PRZERWANIE BIEGU PRZEDAWNIEŃ W ZWIĄZKU ZE WSZCZĘCIEM POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO

Zgodnie z art. 123 § 1 ust.3 kodeksu cywilnego wszczęcie mediacji przerywa bieg przedawnienia roszczenia. Ten ważny skutek podkreśla wagę instytucji mediacji. Przerwanie powoduje zniesienie dotychczasowego okresu przedawnienia. Po przerwie okres przedawnienia liczony jest od początku.

13. JAK ZGŁOSIĆ SIĘ DO MEDIACJI W PUNKTACH NPP I NPO?

Mediacja w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej jest nieodpłatną usługą świadczoną od stycznia 2020 roku.

1. Osoba, która chce skorzystać z mediacji powinna skontaktować się ze starostwem powiatowym, które na danym terenie odpowiada za organizację punktów NPO i NPP, w celu umówienia wizyty u mediatora.
2. Osoba wraz ze stroną przeciwną stawiają się na umówiony termin we wskazanym punkcie NPP lub NPO.
3. Strony mogą posiadać już projekt umowy mediacyjnej oraz wniosku o przeprowadzenie mediacji. Jeśli nie posiadają tych dokumentów to mediator sporządzi je na pierwszym spotkaniu.
4. Mediator rozpoczyna postępowanie mediacyjne i wskazuje zasady obowiązujące w mediacji.

5. Mediator udziela głosu stronom, w celu poznania źródła problemu i stanowisk stron.
6. Mediator może zaproponować stronom sposoby rozwiązania konfliktu, a także w przypadku konieczności przemyślenia założeń ugody mediator może zaproponować stronom, aby umówiły się na następny termin spotkania mediacyjnego.
7. Mediator po dojściu do porozumienia przez strony konfliktu, proponuje pomoc w sporządzeniu projektu ugody na piśmie oraz sporządza protokół ze spotkania mediacyjnego.
8. Strony mogą wysłać spisana ugodę wraz z protokołem do właściwego Sądu w celu jej zatwierdzenia.

O AUTORCE:

PAULA MAJCHER – GUZIK

Prawnik, doradca obywatelski, stały mediator przy Sądzie Okręgowym w Katowicach, nauczyciel akademicki. Absolwentka Cologne Academies of Arbitration and Mediation w Niemczech. Autorka publikacji naukowych o tematyce związanej z alternatywnymi metodami rozwiązywania sporów. Prelegentka na konferencjach naukowych dotyczących mediacji.

**POTRZEBUJESZ POMOCY PRAWNEJ?
MASZ PYTANIA, WĄTPLIWOŚCI?
OBAWIASZ SIĘ O SWOJE PRAWA?**

Umów się na bezpłatną poradę z doradcą
Stowarzyszenia "DOGMA" i dowiedz się,
jak w pełni korzystać ze swoich praw!

**Nie zwlekaj! Popraw swoją sytuację!
Nie wstydź się zwrócić o pomoc!**

Dzięki bezpłatnym poradom prawnym i obywatelskim
Twoja sytuacja może jedynie ulec poprawie.

**Zadzwoń i zapisz się na darmową poradę prawną!
Wykaz punktów z aktualnymi numerami
telefonów do zapisów można znaleźć na stronie
internetowej: www.dogma.org.pl**

Zapraszamy również na wirtualne spotkania z prawnikami,
doradcami obywatelskimi i mediatorami
w ramach cyklu wywiadów „Spotkanie z prawnikiem”.

Zachęcamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku
oraz kanału YouTube.

**Dodatkowe informacje można uzyskać również
pod numerem INFOLINII: 79 88 69 599**

**ZAPRASZAMY DO PUNKTÓW NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA
OBYWATELSKIEGO I NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ
PROWADZONYCH PRZEZ PRAWNIKÓW I DORADCÓW
STOWARZYSZENIA "DOGMA"**

Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu

ul. Wyspiańskiego 10

Poniedziałek - piątek 12.00 - 16.00

Urząd Gminy Osiek

ul. Główna 125

Poniedziałek, środa 8.00 - 12.00

Wtorek, piątek 12.30 - 16.30

Czwartek (mediacja) 8.00 - 12.00

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chełmku

ul. Kilińskiego 3

Poniedziałek - środa 14.00 - 18.00

Czwartek - piątek 8.00 - 12.00

Zapisy telefonicznie pod numerem tel. **502 691 995**

lub online: <https://np.ms.gov.pl/>

Infolinia Stowarzyszenia DOGMA

tel. 79 88 69 599

INNE PUNKTY PORADNICZE W POWIECIE OŚWIĘCIMSKIM

Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu

ul. Wyspiańskiego 10

pokój nr 133, tel. 33 84 49 717, 33 84 49 601

Poniedziałek - piątek 8.00 - 12.00

Centrum Aktywizacji Zawodowej w Zatorze

ul. J. Słowackiego 15

pokój nr 1.17, tel. 533 312 221

Poniedziałek, środa - piątek 10.00 - 14.00

Wtorek 13.00 - 17.00

Dom Kultury w Kętach

ul. Żwirki i Wigury 2a

pokój nr 6, tel. 33 844 86 70, 506 742 130

Poniedziałek, środa, czwartek 8.00 - 12.00

Wtorek, piątek 15.00 - 19.00

**W PUNKCIE PORADNICZYM OBOWIĄZUJĄ
ZASADY REŻIMU SANITARNEGO**

2021

POWIAT OŚWIĘCIMSKI

<https://www.powiat.oswiecim.pl/>
[starostwo-powiatowe/nieodpłatna-pomoc-prawna/](https://www.powiat.oswiecim.pl/starostwo-powiatowe/nieodpłatna-pomoc-prawna/)

**MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI**

darmowapomocprawna.ms.gov.pl/

